

**Az Országgyűlés
Gazdasági Bizottsága**

Iromány száma: **H/10065.**

Benyújtás dátuma: **2024-11-25 13:03**

Parlex azonosító: **1GPQ4HOK0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Bánki Erik elnök**

Határozati javaslat címe: **A Magyar Nemzeti Bank 2023. évről szóló üzleti jelentése és beszámolója elfogadásáról**

Az Országgyűlés Gazdasági Bizottsága megvitatta A Magyar Nemzeti Bank 2023. évről szóló üzleti jelentése és beszámolója címmel benyújtott beszámolót (B/8366.), és – az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján – benyújtja a mellékelt határozati javaslatot.

...../2024. (.....) OGY határozat

A Magyar Nemzeti Bank 2023. évről szóló üzleti jelentése és beszámolója elfogadásáról

Az Országgyűlés elfogadja a Magyar Nemzeti Bank 2023. évről szóló üzleti jelentését és beszámolóját.

Általános indokolás

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 2. §-ában foglaltaknak megfelelően a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elnöke benyújtotta beszámolóját az Országgyűlésnek.

A Gazdasági Bizottság – mint feladat- és hatáskör szerint illetékes bizottság – 2024. november 25-ei ülésén a beszámolót megvitatta, és azt az Országgyűlésnek elfogadásra javasolta. Megállapította, hogy az MNB 2023. évről szóló üzleti jelentése és beszámolója (B/8336. szám) megfelel a jogszabályban foglalt követelményeknek, alaposan és részletesen beszámol az MNB feladatairól, monetáris politikájáról, makroprudenciális és felügyeleti tevékenységéről. A beszámoló ezen kívül kimerítően tájékoztat a pénzügyi közvetítőrendszerről, valamint a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerek biztonságos működéséről is. A jelentés tartalmazza továbbá az MNB könyvvizsgálói záradékkal ellátott mérlegét és eredménykimutatását, illetve a kapcsolódó kiegészítő mellékletet.

2023 világszerte az infláció lecsökkentésének jegyében telt. Magyarországon 2023 januárjában tetőzött az infláció 25,7 százalékon, ami az év végére 5,5 százalékra csökkent. Nemzetközi gazdaságtörténeti összehasonlításban is jelentős eredmény az áremelkedés magas ütemének ilyen sebességű csökkentése. Az infláció sikeres visszaszorítását együttesen eredményezte az MNB fegyelmezett monetáris politikája, a nyersanyagárak csökkenése, a belső kereslet mérsékelt szintje és a kormányzat versenyt erősítő lépéssorozata. 2023 az inflációs fordulat éve volt hazánkban.

A 2022. október közepén bevezetett monetáris politikai eszközök által a jegybank biztosította a pénzügyi piacok stabilitását, ami megfelelő alapot teremtett a tartós dezinflációnak. Az elért eredmények és a javuló kockázati környezet lehetővé tette, hogy a jegybank 2023 májusától megkezdje a kamatok mérséklését, és 18 százalékról az alapkamat 13 százalékos szintjére csökkentse az egynapos betéti gyorstender kamatát. A jegybank az elsődleges céljának veszélyeztetése nélkül a rendelkezésére álló eszközökkel támogatja a Kormány gazdaság-, valamint a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos politikáját. Ezzel összhangban a Monetáris Tanács 2023 negyedik negyedében folytatta a kamatok csökkentését. Az MNB összesen 725 bázisponttal csökkentette a jegybanki effektív kamatot az év végéig, így az alapkamat 10,75 százalékra mérséklődött.

Az MNB az év elejétől kezdődően bevezette a rendszeres diszkontkötvény-aukciókat a monetáris transzmisszió erősítése, valamint a továbbra is magas bankrendszeri likviditás lekötése érdekében. 2023. áprilistól a kötelező tartalékráta mértéke 5 százalékról 10 százalékra emelkedett, valamint a likviditásbővülés visszafogása érdekében átalakításra került a kötelező tartalék kamatozása is: az MNB a tartalékalap 2,5 százalékára nem fizet kamatot.

Szeptemberben a Monetáris Tanács a monetáris politikai eszköztár egyszerűsítéséről döntött az alapkamat és az egynapos betéti gyorstender kamatának összezásával, amelyre a dezinflációs

folyamatok és a külső kockázati megítélés javulása teremtett lehetőséget. Ennek keretében az egynapos betéti tenderek kivezetésre kerültek és a tartalékszámra vált a fő sterilizációs eszközzé. A bankrendszer likviditása tovább emelkedett és az év második felére elérte a 13 000 milliárd forintot.

A hazai bankrendszer 2023-ban is stabilan működött, sokkellenálló képessége erős maradt mind a likviditási helyzet, mind pedig a veszteségtűrő képesség szempontjából. A magyar bankok folyamatosan képesek voltak biztosítani a szükséges forrásokat a gazdaság szereplői számára. A hazai hitelállomány a korábbi évekhez képest lassabban, de továbbra is bővült. A vállalati hitelállomány éves növekedési üteme 2023. év végén közel 6 százalékot ért el, amíg a kkv-szegmens hitelállományának éves növekedési üteme 3,7 százalékra mérséklődött. A háztartási hitelállomány éves alapon 2,7 százalékkal bővült 2023. év végén.

A bankrendszer nemteljesítő hiteleinek állománya továbbra is alacsony mind a vállalati, mind a lakossági szegmensben. A stabil munkaerőpiac, a hitelállomány bővülése, valamint a bankok portfóliótisztítási tevékenysége mérsékelte a nemteljesítő hitelek arányának emelkedését. A hazai hitelintézeti szektor 2023-ban historikusan magas, 1468 milliárd forint adózott eredményt ért el az egyedi, nem konszolidált adatok alapján, ami 979 milliárd forintos növekedést jelent az előző évhez képest.

A Magyarországot érintő krízishullámok (járvány, energiaársookk, háború) hatásainak kezelését célzó jegybanki lépések következtében az MNB vesztesége 2023-ban 1763,2 milliárd forintot tett ki. A korábbi években a járvány okozta gazdasági károk enyhítése céljából a gazdaságba juttatott források és az infláció elleni küzdelem érdekében 2022 végén megemelt kamat együttes hatására jelentősen megnőtt az MNB kamatköltsége annak ellenére, hogy az effektív kamat szintje 2023 májusától fokozatosan csökkent. A nettó kamat- és kamatjellegű eredmény 1758,9 milliárd forintos veszteséget mutatott, melyet csak részben tudott ellensúlyozni a jegybank által realizált – részben a forint erősödése miatt az előző évitől elmaradó mértékű – 90,6 milliárd forintos árfolyameredmény. A pénzügyi műveletek eredménye nettó 42,7 milliárd forint veszteséget mutatott. Az egyéb eredménytényezőkből adódó nettó ráfordítások 52,2 milliárd forintot tettek ki, ami az előző évhez képest 57,8 milliárd forintos javulást mutat. A javulás hátterében a monetáris célú értékpapírok után korábbi években prudenciális megfontolások alapján megképzett értékvesztés egy részének visszaírása állt. Az MNB saját tőkéje – részben az éves veszteség, részben a forint árfolyamának erősödése miatt mérséklődő kiegyenlítési tartalék miatt – az előző év végéhez képest jelentősen csökkent, és 2023. december 31-én 1854,6 milliárd forintot tett ki. A jegybanktörvény 2023 végi, a rugalmasabb európai szabályokhoz történő harmonizálásának köszönhetően ugyanakkor a negatív jegybanki saját tőke már nem eredményez a központi költségvetés számára azonnali térítési kötelezettséget.